

بسمه تعالی

گزارش سفر به استان خراسان جنوبی-شهر بیرجند

کنفرانس بین‌المللی گردشگری بیابان لوت

«فرصت‌های محلی و بین‌المللی»

(10 لغایت 13 اردیبهشت ماه 1398)

اساتید: آقای دکتر اعظمی (سرپرست) و آقای دکترشایان

نویسنده: عاطفه امیری

دانشجو کارشناسی جغرافیا، دانشگاه فردوسی مشهد

عکاس: آقای موسوی

دانشجو کارشناسی ارشد جغرافیا سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد

-در روز سه شنبه، مورخ **1398.2.10** از سوی گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد، سفر **4** روزه ای به خراسان جنوبی برای **30** نفر از دانشجویان مقاطع دکتری، کارشناسی ارشد و کارشناسی در رشته‌ها و گرایش‌های مختلف جغرافیا برگزار شد. این سفر علمی با هدف شرکت در اولین کنفرانس بین المللی گردشگری بیابان لوت برای آشنایی دانشجویان با فرصت های این منطقه در سطوح مختلف و همچنین بازدید از آثار و ابنیه تاریخی استان خراسان جنوبی برگزار شد. در این برنامه علمی که برخی از اساتید گروه نیز دانشجویان را همراهی میکردند از مکان های طبیعی، تاریخی و علمی و آموزشی استان خراسان جنوبی بازدید به عمل آمد؛

-روز اول: **1398.2.10**

سفر ما از ابتدای صبح سه شنبه با جمعی **30** نفره متشکل از **2** تن از اساتید بزرگوار گروه جغرافیا و **28** نفر از دانشجویان این با مقاطع و گرایش‌های مختلف (اما بسیار همدل و صمیمی) آغاز شد. صبحانه در تربت حیدریه صرف شد و تا قبل از ظهر به قنات **2500** ساله‌ی قصبه‌ی گناباد رسیدیم. لذت قدم گذاشتن به عمق **20** متری زمین و نوشیدن آب گواری قنات و رویت ریشه‌ی گیاهان امیدوار که برای رفع تشنگی سر از آن دالان‌های تاریک درآورده بودند، تجربه‌ای وصف نشدنی بود. قنات قصبه‌ی گناباد به عنوان یکی از عجایب تاریخ تمدن بشری و عمیق‌ترین قنات جهان قرار دارد و قدمت آن به ورود آریایی‌ها به سرزمین ایران باز می‌گردد. این اثر یکی از شاهکارهای آبی جهان بوده که با همت مسئولین میراث فرهنگی نام و نسبش در فهرست میراث جهان و بر قله‌ی آثار باستانی ارزشمند به یادگار مانده است.

در ادامه پس از بازدید از پایاب و مظهر قنات به سمت روستای زیبای ریاب حرکت کردیم که چیدن سفره‌ای رنگارنگ در عمارت خاطره انگیزش برای ساعاتی حس خوش حضور در یک قرن قبل از امروزهای پرتکرار و باشتاب را به روحمان تزریق کرد. روستای ریاب دارای مجموعه معماری ارزشمند مشتمل بر خانه‌های قدیمی بادگیر، حوض‌خانه، قلعه حمام، مسجد و آب انبار شکل گرفته و بنا بر شواهد ساختاری بناهای تاریخی آن متعلق به دوره‌ی صفویه و قاجار می باشد که تعدادی از این ابنیه در ردیف آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. پس از چند ساعت اقامت در ریاب به سمت مقصد خود به راه افتادیم و شب اول سفر را مانند شب‌های دیگر در مهمانپذیر دانشگاه بیرجند گذرانیم.

روز دوم: 1398.2.11

در صبح روز چهارشنبه یازدهم اردیبهشت ماه همی اعضای گروه در " اولین همایش بین المللی گردشگری بیابان لوت " در دانشگاه بیرجند شرکت کردیم. این همایش با هدف شتابدهی به روند توسعه شرق ایران اسلامی، با استقبال پژوهشگران و صاحب نظران و مشارکت فعال مدیران، برنامه ریزان و بخش خصوصی در دانشگاه بیرجند برگزار شد. این همایش و سایر نشست های علمی و تخصصی گام نخست برای نکوداشت و پاسداشت ثبت ملی و جهانی مواریت گرانسنگ طبیعی و فرهنگی است و زنجیره ای از اقدامات برای شناساندن ظرفیت های فراوان خراسان جنوبی در جای جای این استان پهناور ضروری است. پس از پایان همایش از باغ اکبریه که همراه با عمارت آن از میراث فرهنگی بیرجند محسوب می شود دیدن کردیم. تاریخ احداث این مکان به اواخر دوره زندیه و اوایل قاجاریه بر می گردد و در آن زمان به عنوان محل سکونت، پذیرایی و انجام امور دیوانی مورد استفاده قرار می گرفته است. این باغ هسته مرکزی روستای اکبریه را تشکیل می داده است. این مجموعه دارای

اجزایی نظیر حصار، سردر ورودی، عمارت اصلی، فضاهای خدماتی، باغ و قنات است. همچنین دو نمایشگاه عکس از بیابان لوت و جاذبه‌های گردشگری خراسان جنوبی و فرش‌های دستباف تاریخی این دیار در این باغ برپا بود.

روز سوم: 1398.2.12

پس از صرف صبحانه در مهمانپذیر دانشگاه بیرجند به باغ شوکت‌آباد که یکی از جاذبه‌های فرهنگی تاریخی دوره قاجاریان است رفتیم و برای دقایقی در آن هوای مطبوع، گوش جان به نوای دل‌انگیز دوتار سپردیم. عمارت و باغ شوکت‌آباد در میان آثار تاریخی بیرجند دارای ویژگیهای معماری فراوانی است. از خصوصیات این اثر میتوان به نمونه‌های مقرنس کاری، رسمی بندی، لانه زنبوری، آینه کاری و گچبری اشاره نمود. بناهای احداث شده در این عمارت بصورت متراکم بوده و در دو جبهه جنوبی

و شرقی باغ بوجود آمده اند.

تقریباً مهم‌ترین قسمت سفر فرا رسیده بود، رفتن به بیابان ...

ما در مسیر دق اکبرآباد واقع در شمال غربی بودیم. برای رفتن به این منطقه باید به شهر خوسف و سپس به روستای اکبرآباد می رفتیم، منطقه‌ای وسیع از خاک‌های سله بسته که به دلیل نبود آب، پوشش گیاهی و جانوری بسیار ضعیفی داشت. اما اطمینان داشته باشید که علیرغم این فضای گرم و بی آب و علف، وقتی به صورت پیاده و یا خودرو بر روی آن حرکت کنید احساس زایدالوصفی به شما دست خواهد داد. مسیری یکسره صاف و وسعتی عجیب که دور تا دور آن را سرابی نقره‌ای و تپه‌های ریگ بالا دست فراگرفته است، حسی بسیار دل‌انگیز را در شما بیدار خواهد کرد.

روز چهارم: 1398.2.13

آخرین روز سفر برای صرف وعده‌ی ناهار، میهمان آقای زنگویی یکی از دانشجویان دکتری جغرافیای سیاسی و خانواده محترمشان در روستایی زیبا به نام روشناوند بودیم. بافت قدیمی روستا، درختهای عناب و بوته‌های زرشک و پذیرایی سنتی و پر از مهر این خانواده، روزی بسیار خاطره انگیز را برای

پس از چندین ساعت گردش در کوچه پس کوچه‌های روستا و بازدید از مسجد بیش از **500** سال قدمت و خانه‌های قدیمی آن که با حضور و توضیحات عالی حجت الاسلام دکتر زنگویی همراه بود، به سمت مشهد به راه افتادیم و این سفر علمی چهار روزه همراه با خاطرات دلنشین حدود ساعت **9** شب در قاب عکسی هفت نفره در مقابل دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد به پایان رسید.

با سپاس از دکتر اعظمی به خاطر تمام زحماتشان.